

[N. Chr. Christensen.]

Lovforslaget, der er til behandling i dag, giver det økonomiske grundlag for skolernes drift. Det indfører en bedre tilskudsordning end før både med hensyn til lærlingeophold, centralskoler og skolehjem. Skolerne skal fortsat sammen med kommunerne tilvejebringe en part af opførelsesværdien, men kommunernes medvirken optages nu i loven, hvor skolerne drives som selvejende institutioner. Det er dog staten, der påtager sig de fleste byrder, fordi lånene i de fleste tilfælde bliver rente- og afdragsfri. Det kan næppe hellere være anderledes, hvis lærlingeuddannelsen skal have den rigtige placering i forhold til anden uddannelse her i landet. For år tilbage var det mestrene, der bar de fleste af byrderne ved lærlingeuddannelsen. Det er i dag blevet en så kostbar historie, at det simpelt hen ikke lader sig praktisere, hvis vi skal have uddannet vore unge.

Når vi alligevel uden betænkelighed går med til dette lovforslags gennemførelse, skyldes det, at vi erkender nødvendigheden af, at samfundet må investere i ungdommen, og at håndværkets og handelens unge ikke skal være ringere stillet end andre unge i vort samfund.

Om fordelingen har de rette procenter mellem stat og kommune og skolerne og læremestrene og organisationerne, kan jeg ikke sige her på stående fod. Nogle kommuner vil vel mene, at de pålægges for stor en part. På den anden side er der også tale om fordele for de kommuner, der får disse store skoler, fordi der jo flyder betydelige indtægter heraf. Jeg vil imidlertid gå ud fra, at disse forhold kan blive nærmere belyst under udvalgsbehandlingen.

Med hensyn til den forestående udbygning af handelsskolerne vil jeg gerne sige, at her er der visse oplysninger, som vi gerne vil have nærmere rede på i udvalget. Det er givet, at hvor det drejer sig om håndværk og industri, hvor der skal investeres i dyre maskiner til skolerne, er en gennemgribende rationalisering af hele skolevirk-

somheden nødvendig. Jeg er ikke sikker på, at det er nødvendigt at foretage en så hård rationalisering, hvor det drejer sig om handelsskolerne, for de har jo ikke maskiner og andet inventar, der er så kostbart som det, der findes inden for håndværk og industri, og jeg vil derfor henstille, at man farer lempeligt frem over for dem. Der findes mange gode handelsskoler, som — forstod jeg af den ærede socialdemokratiske taler — kniven hang over, og der er sikkert også nogle, det er nødvendigt over for, for at de unge kan få en ordentlig uddannelse; men spørgsmålet er: hvad er en lille handelsskole, hvad er kriteriet for, at der er tale om en lille handelsskole? Der findes adskillige byer, som har gode handelsskoler, der ikke er store, men som dog har elever i et antal af fra 200 og opefter, og som formentlig kan bestå, så der bør ikke foretages en alt for hård rationalisering.

Jeg går ud fra, at de saglige synspunkter, vi har, og de saglige spørgsmål, vi har stillet her, vil blive besvaret i det udvalg, der efter første behandling bliver nedsat.

Må jeg så lige sige et par ord om brevskolerne. Jeg tror, det er nødvendigt, at vi også ser lidt på det område. Jeg hilser med tilfredshed, at der i loven er indført skarpere kontrolbestemmelser end før. Der findes sikkert udmærkede brevskoler her i landet, skoler, som også har ministeriets godkendelse, men der er vistnok en kratkov udenom, som man bliver nødt til at se lidt nærmere på.

Med disse ord kan jeg tilsige mit partis støtte til en hurtig og velvillig behandling af dette lovforslag, som vi ganske vist kun betragter som en økonomisk rammelov, men en rammelov omkring en betydningsfuld udvikling i vort land.

Weikop: Jeg er ganske enig i mange af de betragtninger, som det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen her fremsatte, og jeg vil derfor ikke gentage dem, hvad jeg for så vidt godt kunne føle trang til. Ligeledes skal jeg undlade at komme ind på